Van symptoom naar oorzaak

Vind de oorzaak als je opleiding niet werkt zoals gehoopt

Vertrek vanuit een herkenbaar probleem en loop het na langs de zeven principes. Zo pak je het aan bij de kern, in plaats van symptomen te bestrijden.

S M A R T E R

Overzicht

Voor wie	Doel	Tijd	Formaat
Facilitatoren en ontwerpers die merken dat een opleiding minder goed werkt dan gehoopt, door wat er tijdens de sessie gebeurt of door hoe ze ontworpen is	De oorzaak achterhalen van wat het leren in de weg zit, in de sessie of in het ontwerp, en die gericht aanpakken	30–45 min	Individueel of in team

In het kort

Een groep die stilvalt na de pauze. Deelnemers die afhaken tijdens een lange uitleg. Een oefening die telkens in discussie verzandt. Een e-learning waar deelnemers doorheen klikken zonder dat er iets blijft hangen. Vaak reageren we met meer slides of een extra oefening, en verandert er weinig.

In deze activiteit kies je een scenariokaart of beschrijf je je eigen probleem. Je loopt het na langs de zeven principes, zoekt waar de oorzaak zit en kiest een aanpak die de kern raakt.

Vereiste

Je kent de zeven principes al. Nog niet? Start dan met activiteit 05.

Wat heb je nodig

- 1 SMARTER-deck, inclusief de scenariokaarten (zie stap 1 en 3)
- Post-its en een stift (zie stap 2)
- Optioneel: een smartphone om de QR-code op de scenariokaart te scannen (zie stap 5)
- Optioneel: het werkblad "Van symptoom naar oorzaak" [LINK NAAR DOWNLOAD], handig als je individueel werkt (zie stap 1 tot 4)

Zo pak je het aan

1 Kies je scenario

Kies een scenariokaart die je herkent uit je eigen praktijk. Of beschrijf je eigen scenario in drie zinnen: wat gebeurt er, bij wie en op welk moment in de opleiding?

Tip

Beschrijf gedrag, geen oordeel. Niet "deelnemers zijn ongemotiveerd", wel "na de lunch neemt de helft van de groep niet meer deel aan de discussie".

2 Symptoom of oorzaak?

Noteer eerst wat je ziet gebeuren: dat zijn de symptomen. Gebruik daarna de vijf keer waarom-techniek: vraag je telkens opnieuw "Waarom gebeurt dit?" tot je bij de kern komt. Schrijf elk antwoord op een post-it.

Tip

Bevraag je deelnemers. Zij zien vaak een oorzaak die jij als ontwerper of facilitator over het hoofd ziet.

3 Loop de zeven principes na

Leg de letterkaarten in een rij, zodat ze het woord SMARTER vormen, met onder elke letter de WHAT-kaart. Vraag je per principe af: kan hier een oorzaak zitten? Leg je post-its bij het principe waar ze het best bij passen.

Werk je in team? Geef elk teamlid één of twee principes en laat hen pleiten waarom de oorzaak daar zou kunnen liggen.

Let op

Een probleem heeft zelden één oorzaak. Liggen er post-its bij drie principes? Kies het principe waar je het meeste invloed op hebt.

4 Zoek oplossingen

Neem bij de één of twee principes met de sterkste oorzaak de HOW-kaarten erbij. Welke toepassing pakt de kern aan, en niet alleen het symptoom? Kies er één en maak ze concreet: wat doe je, wanneer en bij wie?

5 Vergelijk met de expert optioneel

Zit je vast? Scan de QR-code op de scenariokaart voor de suggesties van de expert. Waar kom je overeen? Wat zag je over het hoofd? Vul je aanpak aan waar nodig.

Eerst zelf, dan de QR-code

Wie meteen het antwoord leest, denkt zelf niet meer na. Scan pas na je eigen analyse, of wanneer je echt vastloopt.

Opvolging en volgende stappen

- Probeer je aanpak uit in de volgende sessie en kijk of het gedrag verandert dat je in stap 1 beschreef.
- Verandert er niets? Ga terug naar stap 3 en onderzoek het principe met de tweede sterkste oorzaak.
- Hou je eigen scenario's bij. Na een tijd heb je een collectie die perfect past bij jouw organisatie.

© So We Grow · Sofie Willox · [GEBRUIKSVOORWAARDEN]